

Handläggare
Roger Mellroth
Telefon: 085081002110058

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2021-10-28

Cecilia Werge
Telefon:0850810021

Skrivelse om användning av budgetöverskottet

Svar på skrivelse från S och V

Förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

I samband med stadsdelsnämndens sammanträde 26 augusti lämnade Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jaime Barrios m.fl. (V) en skrivelse angående det prognosticerade budgetöverskottet för 2021. Skribenterna föreslår att förvaltningen ska ges i uppdrag att utreda hur överskottet bäst kan användas under 2021 för att ge ytterligare guldkant på tillvaron för de äldre.

Restriktioner kopplat till pandemin har medfört påfrestningar och ökad upplevelse av ofrivillig ensamhet för många äldre. När restriktionerna nu hävs kommer de öppna mötesplatserna att kunna öppna upp för mer reguljär verksamhet med aktiviteter inomhus, och förvaltningen bedömer att det är den viktigaste faktorn för att ge seniorer på Östermalms möjlighet till samvaro, delaktighet och aktivitet. Stadsdelsnämnden beslutade också i samband med verksamhetsplanen om riktade satsningar kring högtider för stadsdelens äldre för att motverka ofrivillig ensamhet och främja social samvaro.

I samråd med stadsdelsnämndens pensionärsråd planerar förvaltningen att som extra trivselaktiviteter under hösten och till jul arrangera bussutflykter för seniorer och julluncher på de öppna träffpunkterna. Aktiviteterna kommer att finansieras av budgetöverskottet och annonseras.

Nämndens möjligheter att använda ett budgetöverskott styrs av ett flertal styrdokument, bland annat kommunfullmäktiges direktiv och regler för ekonomisk förvaltning och riktlinjer för upphandling och rekrytering. Förvaltningen bedömer att de aktiviteter som nu planeras är väl valda utifrån dialog med målgruppen, tids- och resursmässigt realistiska att genomföra samt förenliga med stadens regelverk.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av ekonomiavdelningen och äldreomsorgsavdelningen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av ärendet vid sitt sammanträde 4 oktober. Rådets synpunkter redovisas under rubrik Synpunkter och förslag.

Ärendet

Birgit Marklund Beijer m.fl. (S) och Jaime Barrios m.fl. (V) lämnade vid stadsdelsnämndens sammanträde 26 augusti en skrivelse med förslag att ge förvaltningen i uppdrag att undersöka hur budgetöverskottet för 2021, som i månadsrapporten prognosticerats till 29,7 miljoner kronor, bäst ska användas.

Skribenterna menar att eftersom överskottet framförallt har sitt ursprung i äldreomsorgen så vore det bra om pengarna gick tillbaka till de äldre på Östermalm och föreslår att förvaltningen ska ges i uppdrag att utreda hur överskottet bäst kan användas under 2021 för att ge ytterligare guldkant på tillvaron för de äldre.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen bedömer att pandemin medfört påfrestningar för många äldre och att många upplevt en ökad känsla av ofrivillig ensamhet och social isolering. När ett flertal av de restriktioner som gällt under pandemin hävs från och med oktober så kommer de öppna verksamheterna; seniorträffarna Bo Bergman och Rudammsträffen, aktivitetscentret Rioträffen samt informationscentret för seniorer, att successivt kunna öppna upp för mer ordinarie verksamhet. Det är mycket efterfrågat och efterlängtat och förvaltningen bedömer att det är den viktigaste faktorn för att ge seniorer på Östermalms möjlighet till samvaro, delaktighet och aktivitet.

Särskilda aktiviteter under hösten och till jul

Att restriktionerna kring pandemin nu hävs innebär också att förvaltningen kan genomföra extra trivselaktiviteter. Stadsdelsnämnden beslutade också i samband med verksamhetsplanen om riktade satsningar kring högtider för stadsdelens äldre för att motverka ofrivillig ensamhet och främja social samvaro. Planeringen har gjorts i förvaltningens arbetsgrupp för att motverka ofrivillig ensamhet och social isolering där också stadsdelsnämndens pensionärsråd deltar med två representanter.

De planerade aktiviteterna är:

- Bussutflykter, förslagsvis till julmarknader.
- Julluncher på de öppna träffpunkterna.

Dessa aktiviteter kommer att finansieras med budgetöverskottet och annonseras. Under året räknar förvaltningen också med att få tillgång till utökade lokaler i anslutning till Rioträffen och kan då, tillsammans med besökarna, planera för extra aktiviteter. I anslutning till de lokalerna kommer också DigiCenter för seniorer att kunna öppna och erbjuda utbildning i digitala verktyg.

I februari beslutade stadsdelsnämnden att tilldela 100 000 kr vardera till vård- och omsorgsboendena Kattrumpstullen, Kampementet, Linnégården och Rio för att främja social samvaro och särskilt uppmärksamma högtider under året. I slutet av augusti samlades verksamheterna för gemensam redovisning och erfarenhetsutbyte av hur medlen används. Vid det mötet berättade boendena att det finns planering för särskilda satsningar och aktiviteter under hösten och kring jul. Till exempel anordnade Rio vård- och omsorgsboende en höstmärnad i slutet av september.

Bakgrund till överskottet inom äldreomsorgen

Årets prognosticerade överskott beror huvudsakligen på en minskning av efterfrågan av platser på vård- och omsorgsboende under pandemin. Många var då tveksamma till att flytta in, vilket troligen berodde på rädsla både för smitta och för isolering från anhöriga eftersom det då var besöksförbud på boendena. Innan pandemin var efterfrågan i stadsdelen cirka 600 platser på vård- och omsorgsboende. Under inledningen av 2021 var antal nyttjade platser 548, men under året har antalet successivt ökat och uppgår i augusti till 585 platser. Förvaltningen bedömer att utan pandemins effekt skulle det prognostiserade överskottet istället varit budget i balans.

Nämndens möjligheter att använda överskottet

Förvaltningen bedömer att det som nu planeras är tidsmässigt realistiskt att genomföra under resterande del av året. Planering och genomförande tar tid, särskilt som det är viktigt att målgruppsdialogen hinns med så att planering verkligen utgår från behov och önskemål.

Nämndens möjligheter att använda budgetöverskottet styrs av ett flertal styrdokument, bland annat kommunfullmäktiges direktiv och regler för ekonomisk förvaltning och riktlinjer för upphandling och rekrytering. Kommunfullmäktiges direktiv ställer krav på att verksamheten bedrivs kostnadseffektivt och med hög kvalitet

Stadsdelarna får budget för att bedriva insatser inom äldreomsorg genom stadens resursfördelningssystem. Resursfördelningssystemet är beslutat av kommunfullmäktige för att fördela resurser på ett neu-

tralt och objektivt sätt till stadsdelarna. Huvuddelen av insatserna görs utifrån medborgarnas behov genom biståndsbedömda insatser.

Nämnden kan inte föra resultat mellan olika budgetår annat än för resultatenheter som, beroende på resultatets ursprung, kan föra över resultat på upp till tio procent. Idag finns fem resultatenheter på Östermalm, fyra inom förskoleverksamheten och en inom äldreomsorgen.

Pensionärsrådets synpunkter och förslag

Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av ärendet vid sitt sammanträde 4 oktober och lämnar följande synpunkter och förslag:

”Pensionärsrådet föreslår att stadsdelsförvaltningen ska kraftsamla för att genomlysna hur de äldre i stadsdelen har det. Förslagsvis kan en anställning göras för att personligen ta kontakt med enskilda och genomföra informationsmöte. Särskilt intressant skulle det vara med en undersökning riktad till äldre över 90 år, eventuellt i samarbete med innerstadsstadsdelarna.

Det skulle också vara bra om det kunde köpas in datorer, surfplattor med mera och ta in personal som kan hålla grundkurser för seniorer i digitala verktyg. Det finns ett stort intresse och det är för lång väntetid till den digitala fixartjänsten”

Förvaltningens samlade bedömning

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att de aktiviteter som nu planeras är väl valda utifrån dialog med målgruppen, tids- och resursmässigt realistiska att genomföra samt förenliga med stadens regelverk.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Skrivelse om användning av budgetöverskottet.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2021-10-07